

חסידות

Chasidus

קונטרס ענינה של תורת החסידות
מכ"ק אדמו"ר נשיא דורינו

On the Essence of Chasidus,

Delivered by The Lubavitcher Rebbe,
on the Chasidic holiday of Yud-Tes Kislev 5726 (1965).

— CHAPTERS 9-10 —

Translated by **Rabbi Heschel Greenberg & Susan Handelman;**

Edited by **Rabbis Zalman Posner & A.D. Sufrin.**

Revised by **Rabbis Ari Sollish, Avraham Vaisfiche & Yosef B. Friedman.**

Published as part of the **Chasidic Heritage Series** by **Kehot Publication Society.**

Reprinted with permission.

To Purchase the book, Please visit kehot.com

Soul WORDS

חיינו
CHAYENU
DAILY TORAH STUDY. DELIVERED.

ז

THE SIGNIFICANCE OF THE PRAYER *MODEH ANI*

הַעֲנִינִים שֶׁבַּתּוֹרָה הָרִי הֵם כְּרִיבּוּי
 לְאִין קִין. וְיִבְאֵר - בְּרִדְךָ אֶפְשָׁר,
 עַל כָּל פְּנִים - עֲנִין אַחַד בַּתּוֹרָה
 כְּמוֹ שֶׁהוּא עַל פִּי פִּשְׁמִי, עַל פִּי
 רְכוּז, עַל פִּי דְרוּשׁ וְעַל פִּי סוּד, וְאֵת
 הַחַיִּית וְהַבְּהִירוּת וְהַעֲוִמְק שֶׁתּוֹרַת
 הַחֲסִידוּת מְכַנִּסָּה בְּכָל ד' הַחֲלָקִים
 שָׁבוּ. וּמִמֶּנּוּ נִלְמַד שֶׁכֵּן הוּא בְּכָל
 הַעֲנִינִים שֶׁבַּתּוֹרָה.

הַעֲנִין שֶׁנִּבְחַר אוֹתוֹ בַּתּוֹרָה הוּא
 הוּא - "מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ כו'". בִּי

א) מִכִּיּוֹן שֶׁעַל הָאָדָם לְהִרְגִיל עֲצֻמוֹ
 לֵאמֹר "מוֹדָה אֲנִי" מִיַּד כְּשֶׁנִּעוֹר,
 מִשְׁנֵתוֹ, "וְעַל יְדֵי זֶה יִזְכּוֹר אֵת
 ה' הַעֲוִמַד עָלָיו וְיָקוּם בְּרוֹרִיוֹת",
 הָרִי אֲמִירָה זוֹ, יִסוּד וְרֵאשִׁית הִיא
 לְעִבּוֹדַת הָאָדָם (קִיּוּם כָּל הַתּוֹרָאוֹת
 שֶׁבַּתּוֹרָה) וְלַחֲיָיו - בְּמִשְׁךָ כָּל הַיּוֹם.

ב) תּוֹכֵן אֲמִירָה זוֹ שֶׁהוּא "לְהַתְּבַוֵּן
 מִיַּד לְפָנֵי מִי הוּא שׁוֹכֵב לְפָנֵי מֶלֶךְ
 מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב הֲלֵא אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת
 הָאָרֶץ אֲנִי מֵלֵא כו'" - כֵּן יִחְשׁוּב
 בְּכָל עֲסָקָיו וְעֲנִינָיו, "וְזֶה כָּל גְּדוּל
 בַּתּוֹרָה וּבְמַעֲלוֹת הַצַּדִּיקִים הַהוֹלְכִים
 לְפָנֵי הָאֱלֹקִים כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שְׁוִיתִי ה'
 לְנֶגְדֵי תְּמִיד". זֹאת אוֹמֶרֶת אֲשֶׁר עַל
 דְּרָךְ זֶה צָרִיד לְהִיּוֹת כָּל הַיּוֹם כּוּלּוֹ.

ג) כָּל הַנֶּ"ל - עִבּוֹדַת הָאָדָם לְקוּנוֹ
 - הָרִי זֶה עַל יְדֵי הַקְּדַמַת נִיעוֹר
 מִשְׁנֵתוֹ בְּהַבְלֵי הָעוֹלָם - כְּלִשׁוֹן
 הַרְמַב"ם הִדְיוּעַ.

Needless to say, the subjects discussed in the Torah are boundless and inexhaustible. We will attempt to explain only one topic in the Torah as it is interpreted according to *peshat*, according to *remez*, according to *drush*, and according to *sod*—and then consider it in light of the vitality, illumination and depth that Chasidus brings to each of these four approaches. From the analysis of this one topic, we will learn that all of the conclusions also hold true for the rest of the Torah.

The topic we will choose as an example is *Modeh Ani Lefanecha...* [the morning prayer, “I offer thanks to You, living and eternal King, for having restored my soul within me with mercy; Your faithfulness is great”]. The reasons for this choice are the following:

- 1) Since it is incumbent upon every person to accustom himself to say *Modeh Ani* immediately upon awakening from his sleep, “and thereby to remember G-d who stands over him, and arise with zeal,” this statement is the foundation and beginning of a person’s service (namely, the fulfillment of *all* the teachings of Torah), and of his life, for the rest of the entire day.
- 2) The idea behind this saying is that one should “contemplate immediately upon awakening before Whom he lies—before the King of the King of Kings, the Holy One Blessed be He, as it is written, ‘Behold, the heavens and the earth I fill...’—“Of this should one be aware during *all* his dealings and affairs.” “This is a great principle in the Torah, and a distinguishing quality of the righteous who walk always before G-d, as it is written, ‘I place G-d *constantly* before me.’” That is to say, the whole day should be conducted in this same manner.
- 3) All of the preceding—the service of man to his Maker—first comes through man’s *awakening from his sleep*, his slumber in the vanities of the world, to use the well-known expression of Maimonides.

(ובזה יוכן פתגמו של כבוד קדשת אדמו"ר
 (מהורש"ב) נשמתו עין שאמר בימי
 ילדותו, אשר ה"נקודה" (שאחרי תיבת
 בחמלה) שב"מודה אני" צריכים לפושטה
 (פאנאנדרעשפרייטן) על כל היום כולו - כי
 בכל רגע ורגע שבמשך כל היום צריכה
 להיות העבודה דמודה אני).

(And in light of all the foregoing, we can also understand the proverb which Rabbi Shalom DovBer said in his youth: that we must spread out the "dot" (i.e., the period which is after the word "mercy") in *Modeh Ani* over into the entire day—because the service of *Modeh Ani* is required at every moment of the whole day.)

י

MODEH ANI INTERPRETED ON FOUR LEVELS

ענינו של "מודה אני כו" על פי חלק הפשט
 שבתורה הוא - הודאה לה' על "שהחזרת
 בי נשמותי". ואף שמכרכים על החזרת
 הנשמה ברבת אלקי נשמה, מכל מקום צריך
 לומר גם "מודה אני כו", כי החיוב להודות
 על החזרת הנשמה הוא מיד כשניעור
 משינתו

To begin, then, our analysis: the subject of *Modeh Ani* according to *peshat* [the plain meaning of Torah] is giving thanks to G-d for "having restored my soul within me." Though we make the blessing of *Elokai Neshamah* for the restoration of the soul, it is still also necessary to say *Modeh Ani*, because the obligation to give thanks for the return of the soul applies *immediately* upon awakening from one's sleep.

- כי כמו שהחייב דברכת הנהנין הוא
 מיד כשנהנה (ועוד מרם שנהנה), כן גם
 החייב דברכת הודאה על החזרת הנשמה
 [שהיא הנאה היותר גדולה, וכוללת את
 כל ההנאות הפרטיות שבעולם] הוא מיד
 כשניעור משינתו -

For just as the blessing for the enjoyment of food [*Birchat Hanehenin*] is obligatory immediately when pleasure is derived (and even before one benefits), likewise, the blessing of thanksgiving for the restoration of the soul (which is the greatest benefit of all, and includes all specific worldly pleasures and benefits) is obligatory immediately upon awakening from one's sleep.

ובהיות שברבת אלקי נשמה, להיותה
 בהזכרת השם, אי אפשר לאומרה (עכשיו)
 קודם גמילת ידים, צריך להודות על החזרת
 הנשמה מיד כשניעור משינתו באמירת
 מודה אני על כל פנים. (אלא שמכל מקום
 צריך לברך אחר כך גם ברבת "אלקי
 נשמה", כי נוסף לזה שבברכת אלקי נשמה
 ישנם כמה פרטים שאינם ב"מודה אני", עוד
 זאת ב"מודה אני" אין בה הזכרת השם,
 וכל ברכה שאין בה שם ומלכות - אינה
 ברכה).

And inasmuch as the blessing of *Elokai Neshamah* contains mention of G-d's Name and so cannot be said (in our times) before the morning washing of the hands, one must therefore give thanks for the restoration of the soul immediately upon awakening at least through saying *Modeh Ani*. (Nevertheless, it is still necessary to say the blessing of *Elokai Neshamah* later, for not only does the blessing *Elokai Neshamah* contain certain details not found in *Modeh Ani*, but also in *Modeh Ani* there is no mention of G-d's name, and any blessing which does not contain the Name and attribute of G-d's kingdom is not truly a *beracha*.)

ועל פי זה מובן זה שבזמן הש"ס לא אמרו מודה אני והיו מקבצים רק "אלקי נשמה", כי ב"מודה אני" אין הוספה וחידיש על ברפת אלקי נשמה (ואדרבה כנ"ל). דמה שהצריכו לומר עכשיו גם מודה אני היינו רק בכדי שההודאה תהיה מיד בשניעור משנתו, ובימים שהיו מקבצים אלקי נשמה מיד בשניעור משנתם – לא הוצרכו לומר מודה אני.

ענינו של מודה אני כו' על פי חלק הרמז שבתורה: החזרת הנשמה בכל בוקר רומזת לתחיית המתים. כי שינה היא אחד מששים במיתה, ובמילא, החזרת הנשמה היא מעין תחיית המתים. והו' "שהחזרת בי נשמתו כו' רבה אמונתך": מזה ש"החזרת בי נשמתו", אנו יודעים ש"רבה אמונתך" לתחיית המתים.

ענינו של מודה אני כו' על פי חלק הדרוש שבתורה: החזרת הנשמה בכל בוקר – "חדשים לבקרים" – מה שהקדוש ברוך הוא מחזיר להאדם את נשמתו שהפקדה אצלו ואינו מעכבה בעד החוב שהאדם חייב לו, מראה על גודל אמונתו של הקדוש ברוך הוא – "רבה אמונתך". ומזה אנו דורשים ולמדו, שגם האדם צריך להיות איש אמונים באופן כזה, ואסור לו לעכב את פקדונו של חבירו בשביל החובות שהמפקיד חייב לו.

ענינו של מודה אני כו' על פי חלק הסוד שבתורה: "מלך חי וקיים" הוא בחינת המלכות כמו שהיא מיוחדת עם בחינת היסוד

All the above will help us understand why in Talmudic times, *Modeh Ani*, in fact, was not said, and only the blessing of *Elokai Neshamah* was recited—for in *Modeh Ani* there is nothing new or additional to the blessing *Elokai Neshamah* (on the contrary, as explained before). Saying *Modeh Ani* is required in our times only in order that the thanks may be given immediately upon awakening from one's sleep. In the Talmudic era, they said *Elokai Neshamah* immediately upon awakening from their sleep, and had, therefore, no need to say *Modeh Ani*.

Proceeding to the level of *remez* [the allusion, or intimated meaning], the idea of *Modeh Ani* is that the restoration of the soul every morning *alludes* to the Resurrection of the Dead. For sleep is called "one-sixtieth of death"; and hence, the restoration of the soul upon awakening is of an order of Resurrection. That is the meaning of "for having restored my soul within me...great is Your faithfulness": from this "restoring my soul within me," we know that "great is Your faithfulness" to the Resurrection of the Dead.

Continuing the analysis further, according to *drush* [the homiletic, expounded meaning], the interpretation of *Modeh Ani* is that through the restoration of the soul every morning—"They are new every morning"—G-d returns to a person the soul which was entrusted to Him, and does not withhold it for the "debts" which the person owes Him. This act shows the great faithfulness of the Holy One blessed be He—"Great is Your faithfulness." From this we *expound* and learn that a person should also be faithful and trusting in the same manner, and not withhold an article entrusted to him by another because of the debts owed to him.

And according to the "esoteric" part of the Torah [*sod*], *Modeh Ani* is explained in the following manner: the words "living and eternal King" refer to the Divine attribute of *malchut* [sovereignty, kingship] as it is united with the attribute of *yesod* [foundation].

[כי "מֶלֶךְ" מורה לְסִפִּירַת הַמְּלָכוּת,
 וְ"חַי וְקַיִם" – לְסִפִּירַת הַיְסוּד], וְהוּ
 "מֶלֶךְ חַי וְקַיִם שֶׁחֲזָרָהּ בִּי נִשְׁמָתִי",
 שֶׁחֲזָרָהּ הַנִּשְׁמָה בָּאָה מִפְּחִינַת
 הַמְּלָכוּת כְּמוֹ שֶׁהִיא מְיוֹחֶדֶת עִם
 בְּחִינַת הַיְסוּד.

(For the word *melech*—King—indicates G-d's attribute of *malchut*, and "living and eternal" His attribute of *yesod*.) "Living and eternal King who has restored my soul within me" means, then, that the restoration of the soul comes from the level of *malchut* as it unites with the level of *yesod*.